3 (Sem-5/CBCS) ECO-RG

2023

ECONOMICS

(Regular Generic)

Paper: ECO-RG-5016

(Economic Development and Policy in India—I)

Full Marks: 80

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

- Answer the following as directed : 1×10=10
   তলত দিয়াসমূহৰ নির্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া :
  - (a) What is meant by economic development?

অর্থনৈতিক উন্নয়ন বুলিলে কি বুজা?

(2)

- (b) Mention one obstacle of economic development in India.
  ভাৰতৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ এটা বাধা উল্লেখ কৰা।
- (c) What is human capital?
  মানব মূলধন কি?
- (d) Growth is qualitative/quantitative/ speculative.

(Choose the correct answer)
সমৃদ্ধি হৈছে গুণগত/পৰিমাণগত/অনুমান ভিত্তিক।
(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (e) What is birthrate?
  জ্মৰ হাৰ কি?
- (f) Give an example of service sector.
  সেৱাখণ্ডৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।
- (g) In case of size of population, India occupies the first position in the world.

  (Write True or False)
  জনসংখ্যাৰ আকৃতিৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰতে বিশ্বৰ প্ৰথম স্থান অধিকাৰ কৰিছে।

(मँठा त्न भिष्ठा निश्रा)

- (h) What is the meaning of life expectancy?
  জীৱনৰ প্ৰত্যাশিত আয়ুস মানে কি?
- (i) Define disguised unemployment. ছ্দ্মবেশী নিবনুৱাৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (j) What is poverty? দৰিদ্ৰতা কি ?
- Answer the following questions : 2×5=10
   তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :
  - (a) Mention two causes of India's low economic development.
    ভাৰতৰ নিমু অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।
  - (b) Write two causes of low savings in India. ভাৰতত নিমু সঞ্চয়ৰ দুটা কাৰণ লিখা।
  - (c) Mention two causes of urbanization in India.
    ভাৰতবৰ্ষত নগৰীকৰণৰ দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

(d) State any two importance of industries in the development of an economy.

অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত উদ্যোগৰ যি কোনো দুটা গুৰুত্ব উল্লেখ কৰা।

(e) Mention two types of unemployment found in rural India.

গ্ৰাম্য ভাৰতত দেখা পোৱা দুবিধ নিবনুৱাৰ প্ৰকাৰ উল্লেখ কৰা।

3. Answer any *four* of the following questions:

 $5 \times 4 = 20$

তলত প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা:

(a) Suggest some measures for sustainable development in India.

ভাৰতত বহনক্ষম উন্নয়নৰ বাবে কিছুমান প্ৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা।

(b) Distinguish between economic growth and development.

অৰ্থনৈতিক বিকাশ আৰু উন্নয়নৰ পাৰ্থক্য লিখা।

- (c) Explain the relationship between capital formation and development.
  মূলধন গঠন আৰু উন্নয়নৰ মাজৰ সম্পৰ্ক ব্যাখ্যা কৰা।
- (d) Write the differences between physical and human capital.
  ভৌতিক মূলধন আৰু মানৱ মূলধনৰ পাৰ্থক্য লিখা।
- (e) Discuss briefly the impact of globalization on Indian economy. ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত গোলকীকৰণৰ প্ৰভাৱ চমুকৈ আলোচনা কৰা।
- (f) Discuss briefly the importance of service sector in Indian economy.
  ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত সেৱাখণ্ডৰ ভূমিকা চমুকৈ আলোচনা কৰা।
- 4. Answer the following questions : 10×4=40 তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :
  - (a) Discuss the characteristics of Indian economy as a developing economy.
    উন্নয়নশীল অৰ্থনীতি হিচাপে ভাৰতীয় অৰ্থনীতিৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / নতুবা

Explain the role of human resources in economic development of a nation.

দেশ এখনৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত মানৱ মূলধনৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Discuss the relationship between population and economic development.

জনসংখ্যা আৰু অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ মাজৰ সম্পৰ্ক আলোচনা কৰা।

Or / নতুবা

Explain the causes of high rate of population growth in India.

ভাৰতৰ জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ উচ্চ হাৰৰ কাৰণসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Discuss the occupational structure in organized and unorganized sectors in India.

> ভাৰতবৰ্ষৰ সংগঠিত আৰু অসংগঠিত খণ্ডত জীৱিকাৰ গাঁথনি আলোচনা কৰা।

Or / নতুবা

Explain the causes of unemployment problem in India.

ভাৰতত নিবনুৱা সমস্যাৰ কাৰণবোৰ ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Discuss the causes of income inequality in India.

ভাৰতত আয় বৈষম্যৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / নতুবা

Explain the role of monetary policy in Indian economy.

ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত মুদ্ৰানীতিৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা।

* * *